

SLOVENSKI FANTJE.

Vojna dekoracija k redu železne krone
prvega razreda

je podeljena generalu pehote Blažu Schemua, ker je zmagovito vodil v boju svoj armadni zbor. Kakor znano, izhaja rod visokega odlikovanca iz gorjanske župnije pri Bledu, kjer je živel odlikovanec stari oče Zemva. General je že opetovano obiskal ondi živeče svoje sorodnike.

Odlikovani Slovenec — rezervni
zdravnik.

Najvišje priznanje za hrabro in požrtvovalno obnašanje pred sovražnikom je dobil g. dr. Ivan Matko; on je prvi rezervni zdravnik, ki je dosegel to odlikovanje, katero je drugače rezervirano samo za častnike. Obenem je bil brez posebnega odloka imenovan asistentni zdravnikom.

Odlikovanja ljubljanskih planincev.

Zaradi hrabrega zadržanja pred sovražnikom so bili po armadnem poveljstvu odlikovani sledeči vojaki 27. domobranskega pešpolka: Zlata hrabrostna svetinja je podeljena desetniku Alojziju Jeselniku, srebrna hrabrostna svetinja I. razreda je podeljena naredniku Francu Jirak in pešču Alojziju Novaku; srebrna hrabrostna svetinja II. razreda je podeljena štabnemu naredniku Karlu Podlogar, narednikoma Francu Gostišu in Steharniku, četovodjam Francu Zupančiču, Ivanu Černinu, Jožetu Čargo, Alojziju Fine, Adolfu Girsju, Fr. Jezig, Francu Nastarčan, Francu Erčulu, Karlu Stopar, desetnikom Ivanu Ambrožiču, Francu Mlakar, Francu Stermolu, Francu Letnar, poddesetniku Vincencu Vertačnik in peščem Rafaelu Tomšiču, Antonu Glogovšek, Francu Hudorovac, trobentaču Ivanu Ciglar.

Sorodnik Prešernov na bojišču.

Sorodnik pesnika Prešerna poročnik Prešern je bil ranjen na južnem bojišču. V boju s Srbi je skočil preden stasit srbski nadporočnik ter zaničljivo zavpil nanj: "Što češ mali?" V istem hipu je poročnik Prešern že potegnil revolver in ustrelil srbskega nadporočnika. Srbsko moštvo je oddalo na poročnika Prešerna strele ter je bil poročnik Prešern ranjen od osmih krogel. Kljub osim ranam se je sijajno pretolkel in se sedaj zdravi v Krškem.

Naši fantje vjeli Ruse.

Vojak 17. pešpolka piše s severnega bojišča: Rečem vam, da kranjska krinikli ne fali. Ako bi imel kranjski Janez samo po enega Rusa pred seboj, bi ga po stari kranjski navadi kmalu zmlatil. V prvem boju 26. avgusta nad Lvovom je tretji vod 10. stotnije 17. pešpolka vjel nad 30 Rusov in dve strojni puški.

Pogumen vojak iz ljubljanske okolice.

Vojak 17. pešpolka Košir iz Viča je na neki patrulji srečal 8 kozakov. Vlegel se je hitro in oddal nanje strel za strelom. Sedem kozakov je ustrelil, z osmim se je pa s pestmi pomeril ter ga tudi premagal. Osem zaplenjenih konj je oddal našim dragoncem z naročilom, da dva najlepša konja mora dobiti 17. pešpolk.

Kako je bil ustreljen vojni kurat
Rozman.

Grški listi pišejo: Dne 30. avgusta je bil pri Przenušlany od šrapnelnega drobca na nogi težko ranjen bataljonski adjutant 2. bosensko-hercegovskega pešpolka nadporočnik Alfred Huber, sin grškega glavnega zastopnika pivovarne g. Hermana Huber. Vojaski kurat garnizijske bolnice št. 7 v Gradcu, Valentin Rozman, je bil še skupaj na obvezovališču z nadporočnikom Huberjem ter mu je še podal juho. Na svarilo nadporočnikovo, naj se vendar oddalji od sovražniškega ognja, se ni oziral. Deset minut kasneje, ko je nadporočnik jezdil h kraju, kjer se je nahajala saniteta, je bil vojaški kurat na označenem mestu od šrapnela ubit.

Zadnje pismo padlega slovenskega
junaka.

"Ilustrirani Glasnik" priobčuje v svoji 6. številki, ki se zopet odlikuje po zanimivi vsebini, sliko na severnem bojišču padlega člana izvrševalnega odbora S. L. S., g. Andreja Beričiča, trgovca na Raketu. Priobčuje tudi Beričičovo pismo, katero je pisal so-progi, polu-slatnje, da pade. Ganljivo pismo se glasi:

"...Sedaj vidim, da sem zelo blizu skoraj neizogibni smrti. Krogelje, šrapneli, ruski pešci in kozaki so blizu. Zato čutim potrebo, da se poslovim od vseh Vas... posebno od svojih otročičev in od Tebe, moj angel varih, moja zvesta, ljubljena in neizrekljivo spoštovana, ljubljena in neizrekljivo spoštovana žena, predobra, osrečujoča spremljevalka... Kako rad bi prišel in Ti podal roko... Rad bi še videl otročiče in jih blagoslovil, pa ker to ni mogoče, jih blagoslovim od tukaj z očetovskim blagoslovom, ki naj jih spremlja skozi življenje in pripelje do večne sreče... Odpustite mi vse moje pogrške in molite zame! Jaz bom pri Bogu prosil za Vas, zlasti, da se

vdaste v Njegovo sveto voljo. Ako je On tako določil, že ve, zakaj. Gotovo ne v kazen meni ali drugim, temuč iz ljubezni, ker mogoče bi ne bil nikdar tako pripravljen... Zato se ne žalosti preveč... bodi pogumna, moja ljuba, zvesta žena. Veš, saj jih bo mnogo, ne boš sama... in to je vendarle častna smrt. Tudi meni se sicer krči srce, a vem, da brez božje volje tudi padel ne bom. Molil se mtako in Ga prosil, če je Njegova volja, da ostanem... Pišem kar med maršem, zato je slabo pisano, in ne vse en dan, zato je slaba zveza... Skrbite, prijatelji in stranki! Pristajši, da Dom na Raketu ne propade in da stranka ne zaostane!... Pozdravljam vse s prošnjo za spomin v molitvi... Na srečno svidenje pri Jezusu, vrelcu ljubezni in pri Mariji!..."

Moštvo za spominski kamen padlim
tovarišem.

V zadnjih bojih na jugu so naše čete opetovano zaplenile srbske topove in strojne puške. Ako se pomisli, da Srbi svoje topove branijo navadno do zadnjega moža in se sploh silno uporno bore, potem se lahko sodi, koliko poguma je treba našim četam, da zaplenijo Srbom tako dragoceno orožje. Pravzaprav bi vsak mož, ki sodeluje pri zaplenitvi, zaslužil odlikovanje, vendar se isto večkrat podeli celim stotnjam in bataljonom. Da se primerno uvažujejo tudi zasluge celih oddelkov, so se ustanovile premije v zlatu. Tako je pred kratkim prejel bataljon 84. pešpolka, ki se je bil že pri Višegradu slavno izkazal, 50 zlatov po deset kron. Ko se je premija imela razdeliti, je moštvo prosilo, naj se denar raje porabi za to, da se v Sarajevu postavi spominski kamen njihovim padlim tovarišem.

Boj za zastavo.

Bilo je pri Šabcu. Zastavonošo enega naših polkov je zadel krogelj; padel je in z njim zastava. Tega v bojnem meteku ni nihče zapazil. Bitka je divjala naprej. Terenske razmere in nenadoma došla sovražna ojačenja so naše čete nagnila, da so spremenile svojo postojanko in krenile v drugo smer, da ondi nadaljujejo boj. Tedaj je grof Karol Lonyay, častnik 8. huzarskega polka, opazil, da je izginila polkova zastava, opazil pa tudi, kako so Srbi zastavo pobrali in jo hoteli odnesti kot dragocen plen. Grof Lonyay je hitro zbral kakih 300 do 400 infanteristov in jih peljal k bajonetnemu naskoku proti Srbom; hrabremu oddelku in njegovemu voditelju se je po hudem boju res posrečilo pregnati Srbe in jim vzeti zastavo. Ta čin je naše čete silno navdušil in ravno ta bajonetni napad je pregnal Srbe iz njihovih postojank. Grof Lonyay je bil v tem boju ranjen v koleno.

Hraber dragonski nadporočnik.

Nadporočnika 5. dragonskega (mariborskega) polka Gilberta In der Maur von Freyfeldt je divizijsko poveljstvo s 15 jezdec poslalo polzvedovati v Bobrko in Zborovu; prvi kraj leži 30. drugi pa 90 km vzhodno od Lvova. V Zborovu je pustil nadporočnik svoje dragonce dobro krite, same je pa odjezdil naprej skozi ruske predstraže do sovražniškega tabora. Tu je dočkal čete vseh vrst. Ko se je vračal, ga je sovražnik opazil in začel preganjati z ognjem in mečem. A nadporočnik je imel srečo: Krogelje ga niso zadele, sablje so pa poskodovale samo čelado. Neranjen je prišel skozi predstraže in prinesel divizijskemu poveljstvu dragoceno obvestilo. Dva dni na to ga je krogelja zadela v stegno in ga težko ranila. Predložen je v odlikovanje.

En naš vojak proti 30 Rusom.

Pri Olbinu, 8 km zapadno od Krasnika, je 24. avgusta padlo več streljajev proti olomuški domobranski pehoti. Pešec Feliks Hilbert je nato sam udril v vas in iskal storilce. Takoj se zopet oglašajo strelji iz neke hiše. Hilbert gre naravnost proti hiši in pogleda skozi okno. V sobi je stalo 30 Rusov s puškami v rokah. Ne da bi pomišljal, je Hilbert dvignil puško in ustrelil skozi okno, nakar so vsi Rusi pometali puške proč in se udali.

Pismo vojaka iz Rusije.

Pismo češkega ranjenega vojaka, ki je padel v rusko vjetništvo in leži v bolnišnici v Kalinovu, se glasi: Predragi! Ne bojte se zame. Ležim v ruski bolnišnici, a rane se mi hitro celijo. Strezajti nam pravijo: "Vemo, da postopajo z našimi vjetniki v Avstriji lepo in da se ni nobenemu Rusu nič zalega pripetilo." Eden teh streljajev nas dostikrat tolaži rekoč: "Vse mine na svetu, torej bo konec tudi te vojne, pa se povrnete domov. Moj vnuk, ki je na Dunaju v vjetništvu, se te dni povrne domov." Bolnišnica, kjer ležim, je še precej snažna, hrana ni slaba, samo kruha se ne morem privaditi. Pozdrav vam in vsem znanem in že naprej se veselim, ko uzrem zopet svojo domovino.

Pismo je prišlo na Češko preko Rumunije. Slovenski topničarji izborno streljajo.

Prijatelj našega lista je imel priliko govoriti s topničarjem, ki se je udeležil neke bitke v Galiciji. Fant se je vrnil pred kratkim ranjen z bojišča. Iz njegovega pripovedanja posnemo sledeče:

"Naša baterija je nekega jutra dobila povelje, da se naj postavi na hrib, ki je bil kakih 1000 metrov oddaljen od mesta G.

V dolini je ležala lahka megla. Naš poveljnik je takoj izdal potrebna povelja, mi pa smo se pripravili na boj. Ni trajalo dolgo in že smo začeli sipati smrtonosne krogle in šrapnele v ruske vrste. Sovražne čete so grozno trpele pod našim ognjem. Rusi so padali kakor muhe. A vedno nove sveže čete so pritiskale od vseh strani na naše postojanke. Naša infanterija se je morala umikati. Vedeli smo, da se tudi mi ne bomo mogli več dolgo držati. Od naše baterije je bila le še polovica mož sposobnih za boj. Stal sem pri svojem topu in opazoval, kako je na hrib, oddaljen precej daleč od nas, prihajala četa jezdecov. Naš poročnik mi naznani, da je skozi svoj dalnograd opazil, da je ta četa skupina ruskih oficirjev. Poročnik mi pokaže svojo zlato uro ter mi veli: "Franc, dobro meri, če zadeneš tisto sovražno gručo, ti podarim svojo uro!"

Dobro se mameril svoj top in sem poslal pozdrav v obliki šrapnela ruskim častnikom na onem hribu.

Naš poročnik je skrbno opazoval kak bo učinek mojega strela. Veselega obraza vzklikne, ko se je dim nekoliko razpršil: "Bravo, moj dečko! Dobro si zadel! Cela tropa sovražnih častnikov je uničena. Tukaj imaš mojo uro!"

Vesel sem bil dela, ki sem ga izvršil. Videlo se je takoj, kako velik učinek je napravil šrapnel na ruski strani. Za trenotek se je na celi črti rusko prodiranje ustavilo. A to je trajalo samo kratek čas. Zopet je ruska sila buknila z vso močjo ob naše postojanke. Morali smo nazaj. Predpoda smo zapustili našo postojanko, smo še poslali Rusom precej pozdravov s šrapneli.

Zlata ura, katero sem dobil od našega poročnika, pa mi je še danes dokaz, da sem storil v polni meri svojo dolžnost. Ko smo se ustavili na drugem hribu, me je zadel kos sovražnega šrapnela v ramo in sem tako moral za nekaj časa opustiti pošiljanje železnih pozdravov sovražnim Rusom."

Slovenski vojak rešil svojemu stotniku
življenje.

Ranjen vojak, doma iz ptujske okolice, pripoveduje:

"V bitki pri Grodeku sem bil priča sledečemu junaškemu činu slovenskega vojaka. Velik kosaški oddelek je obkolil pri nekem gozdičku polovico stotnije domobranskega pešpolka. Stotnik je bil na mah ujet od Rusov. Mi smo sicer hoteli stiskati stotniji na pomoč, a ruska sila je bila prevelika. Morali smo se umakniti in pustiti oni del stotnije svoji usodi. Četovodja zajete stotnije je, doma iz Savinjske doline, predno so Rusi odvzeli našim orožje, ojunčil svoje tovariše, da so se zakadili z vso silo v ruske vrste, kjer se je nahajal ujeti stotnik. Z neverjetno predznostjo se je posrečilo našim, da so rešili stotnika ter so se po bliskovito umaknili skozi gozd proti nam. Padlo je v srditem boju več kot polovico moštva, a Rusi so bili vsled namadnega napada od naše strani tako izven sebe, da naš sunek niso mogli odbiti, četudi jih je bilo več kot osemkrat toliko kot naših. Stotnik in njegov junaški rešitelj sta bila hudo ranjena. Ko sta došla k nam, sta se objela kot brata. Vsi smo bili ganjeni. Junaški rešitelj, ki je vrl slovenski korenjak, bo dobil posebno odlikovanje."

Slovenec rešil vožno kuhinjo.

Občinski tajnik z Jesenice Ivan Potrator, podčastnik 97. pešpolka je v bojih v Galiciji z izredno hrabrostjo rešil vožno kuhinjo 97. pešpolka, katero je naskočil sovražnik. Vse se je čudilo, ko jo je pripeljal nazaj. Vsak slovenski vojak je na svojem mestu!

Slovenski vojak pripoveduje.

Pešec Ferdo Breznik od 47. pešpolka, ki je bil v prvi bitki pri Lvovu ranjen od dveh krogel, pripoveduje: Z velikim veseljem smo slovenski stajerci šli v boj zoper Ruse. Vsi smo vedeli, da bo bitka zelo krvava. A nismo se ustrašili. V naših streljih je bila zavest, da se borimo za vero, dom, cesarja. Najbližji dan je bil 26. avgust. Že zgodaj v jutro smo se spustili v boj s sovražnikom. Lep solnčen dan je bil. Cel dan smo se pretivali pri neki vasi blizu Lvova sem in tja. Topovi so grozneli kakor bi hoteli biti konec sveta. Šrapneli in raznovrstne krogelje iz topov, strojnih in navadnih pušk so freale po zraku, kakor bi čehle rojile. Žvižganje krogel po zraku je nekaj groznega. A slovenski vojak se tega nenavadnega frčanja prav nič ne ustraši. Mi smo drli naprej ter se bolj posluževali bajoneta kot krogel. Stedili smo s strelivom, a smo toliko Ruse s puškinimi kopiti ter sajali ostre bajonete v ruska trupla. Vzeli smo Rusom že več okopov. Zarili smo se v rusko vojno črto z vso silo, a Rusi so vrzeli iz luknje, ki so nastale v njih vrstah, vedno takoj nadomestili z novimi, svežimi četami. Rusi so vstajali iz tal kakor gobe po dežju. Smelo trdim, da se je en Avstrijec boril najmanj s 4 ali 5 Rusi. Sovražna premoč je postajala vedno večja. Zelo počasi smo se umikali ter smo prizadevali Rusom grozne udarce. Cele kupe ranjenih in mrtvih Rusov

sem videl drug vrh drugega. A vstajale so vedno nove čete.

Tudi na naši strani jih je mnogo padlo, sicer ne toliko, kot se govori tukaj v domovini, a naše žrtve so bile precejšnje. Videli smo, kako so padali krog mene moji tovariši in prijatelji, a ni bilo časa, jemati od njih slovo. Prerivali smo se sem in tje. Prepričan sem, da sem spravil par ducatov Rusov na drugi svet. Proti večeru pa zadeteta tudi mene zaporedoma kar dva strela, eden v roko, drugi pa v prsa. Rana, ki sem jo dobil na prsa, je od šrapnela. Kri mi je curkoma brizgnila na vse strani. Imel sem toliko prisotnosti duha, da sem se močno prijel z zdravo roko za rano ter se opotekel nazaj za bojno črto, kjer sva si dva tovariša drug drugemu prevezala rane. Nato sem šel peš kake 4 ure, dokler nisem dobil dobre zdravniške obveze. Končno sem po dolgem tavanju prišel na voz in na železnico ter po njej v Budimpešto. Po večdnevni vožnji sem došel končno v Maribor.

Tri reči sem si posebno zapomnil iz bitke:

1. Rusi se grozno bojijo bajonetov in pa krogel. Ko začnejo padati naše krogelje v ruske vrste, ruski vojaki zatulijo kot divja živina. Daleč tje čez bojno polje se razlega to tuljenje. Rus se hitro uda, kakor hitro vidi, da se Avstrijec ne bo širil z njim. Videli smo, kako so cele ruske čete pometale puške proč in dvigale roke v zrak, češ: Udamo se!

2. Najhujši so v bitki šrapneli. Če pade taka krogla med kako večje krdele, je učinek naravnost grozen. Vojaki, ki stojijo blizu kraja, kjer je padel šrapnel na tla, so navadno vsi mrtvi in grozno razmesarjeni. Drugi, ki so bolj daleč proč, pa dobijo srednje in lažje poškodbe. Rane od šrapnelov ne celijo rade, ker so kosci krogel navadno rjavi.

3. Ruska artiljerija dobro strelja. A infanterija je skrajno slaba v boju. S kozaki pa ni naša kompanija prišla nikdar v dotiko.

Zelo si želim, da bi kmalu ozdravel, da bi se mogel vrniti na bojišče in bi tam še par desetina Rusov upihnil luč življenja. Omenim še, da so se naši slovenski fantje vsi brez izjeme borili kakor levi in se v najhujšem dežju sovražnih krogel navduševali.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Oba telefona 488.

Urada telefon Chicago 100
Stanovanjski telefon Chicago 3347

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.
v uradu sveder do 8 ure ob nedeljah od 9-1

Cena 25 centov.

SVETOVNA VOJNA

z 33 slikami in zemljevidom Avstro-Ogrske je izšla in se dobi pri:

V. J. KUBELKA,
538 W. 145th Street, New York, N. Y.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

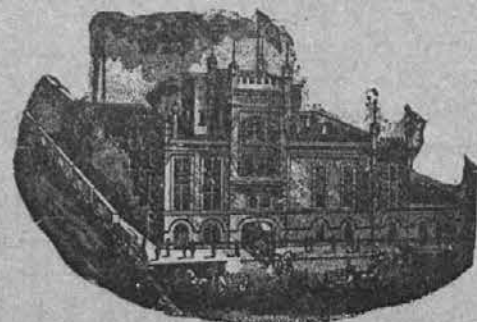
Uradne ure:
9-12 a. m. 1-5 and 7-8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik
Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.
JOLIET, ILLINOIS.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo
Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

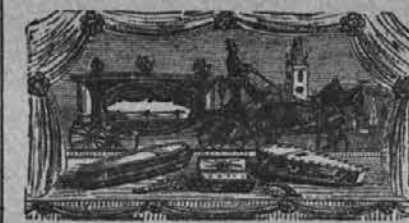
Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel. 412

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebniha se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,

Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

POZOR, ROJAKINJE!

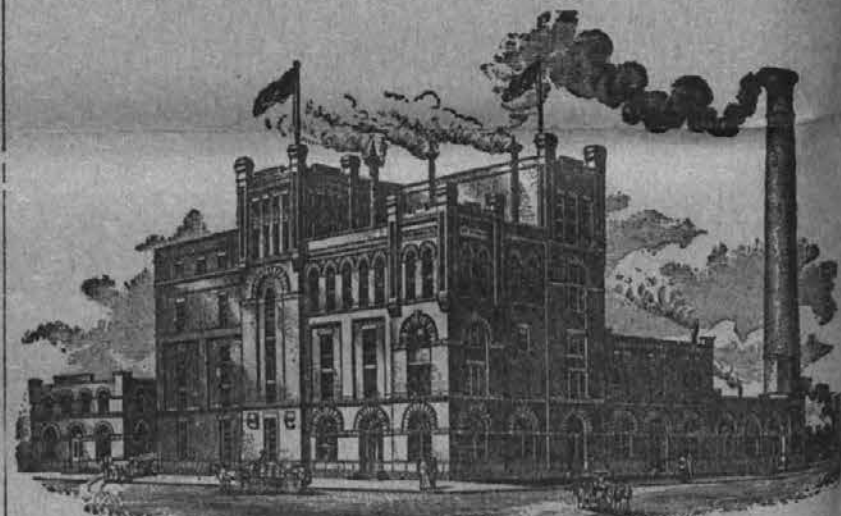
Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasderti

se dobijo najboljša sveža in prečiščena klobase in najokusnejša meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets.

Fred Lehning Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Tel ephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOČHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu

v Jolietu. Velika zaloga.

Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

Naročite zabojo steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.